

Beste

Uw school werd geselecteerd om deel te nemen aan het PISA-onderzoek in Vlaanderen. Lees de belangrijkste informatie over het onderzoek en de deelname van uw school in deze brief.

Wat is PISA?

PISA staat voor Programme for International Student Assessment en is het grootste onderwijsonderzoek ter wereld. Het test de kennis en vaardigheden van meer dan een half miljoen 15-jarige leerlingen uit 91 landen. Uw school is één van de 169 scholen in Vlaanderen die willekeurig geselecteerd zijn om mee te doen aan het onderzoek.

Het PISA2025-onderzoek wordt in Vlaanderen uitgevoerd door de Universiteit Gent, in opdracht van het Departement Onderwijs en Vorming en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Wat is het doel van het PISA-onderzoek?

We onderzoeken wat 15-jarige leerlingen kennen en kunnen op vlak van wiskunde, wetenschappen, lezen, leren in de digitale wereld en Engelse taalvaardigheid. PISA onderzoekt in de eerste plaats in welke mate leerlingen beschikken over vaardigheden die belangrijk zijn voor het latere leven. Zo kijken we bijvoorbeeld of leerlingen informatie in teksten kunnen terugvinden of een korting op een product kunnen uitrekenen. Op basis van een vergelijking van de resultaten tussen verschillende landen kunnen we sterke en zwakke punten van onderwijssystemen in kaart brengen. Met deze kennis kan het beleid aan de slag gaan om het onderwijs in Vlaanderen en andere landen en regio's te verbeteren.

Wat houdt deelname aan het PISA-onderzoek in?

Het onderzoek vindt op uw school plaats in april en mei 2025. Op uw school werd een onderzoekscoördinator aangesteld die het PISA-onderzoek in goede banen leidt. Maximaal 53 leerlingen werden op uw school willekeurig geselecteerd om deel te nemen aan het onderzoek. In totaal werden ruim 7000 leerlingen in Vlaanderen geselecteerd. Het onderzoek neemt meestal een halve dag in beslag en bestaat voor de deelnemende leerlingen uit:

- Een **online test** met vragen over verschillende domeinen (wetenschappen, wiskunde, lezen, leren in de digitale wereld en Engelse taalvaardigheid) van ongeveer **2 uur**.
- Een **online vragenlijst** over zichzelf en de school van ongeveer **50 minuten**.

Ook aan ouders en directies wordt gevraagd om een vragenlijst in te vullen. Deelnemende leerlingen krijgen een **oudervragenlijst** mee naar huis die hun ouders/voogden kunnen invullen. De papieren oudervragenlijst van ongeveer 30 minuten peilt naar het gezin, schoolkeuze, betrokkenheid bij het schoolgebeuren en andere aspecten.

De directie van uw school wordt gevraagd om een online **schoolvragenlijst** in te vullen. Deze vragenlijst van ongeveer 55 minuten verzamelt informatie over de schoolomgeving en -middelen, het schoolklimaat, de kwalificaties van de leerkrachten en hun professionele ontwikkeling, evenals onderwijspraktijken, leertijd, het curriculum en de beoordelings- en evaluatiepraktijken op uw school. De onderzoekscoördinator geeft alle informatie over de schoolvragenlijst, inclusief logingegevens, door aan de directie. Antwoorden uit de leerlingen-, ouder- en schoolvragenlijst zullen ons helpen om (verschillen in) resultaten van leerlingen beter te begrijpen.

Ten slotte zullen deelnemende leerlingen op uw school – mits toestemming van de directie - een uitnodiging krijgen om deel te nemen aan een bijkomend onderzoek van een masterstudent onderwijskunde over de motivatie van leerlingen om de PISA-test te maken. In dit onderzoek zullen leerlingen individueel met de onderzoeker of in groep bespreken hoe ze de PISA-test ervaren hebben. De uitnodiging voor dit onderzoek ontvangen leerlingen in de informatiebrief die zij ontvangen over het PISA-onderzoek.

Wat is voor de school de meerwaarde van het PISA-onderzoek?

Deelname van scholen aan het PISA-onderzoek is essentieel om de effectiviteit van het onderwijs Vlaanderen te kunnen monitoren en internationale vergelijkingen mogelijk te maken. De deelname van uw school aan het onderzoek is belangrijk om het Vlaamse onderwijs te kunnen evalueren en optimaliseren. Uw school kan gedurende het volledige onderzoeksproces dan ook rekenen op inhoudelijke, administratieve en praktische ondersteuning van het PISA-projectcentrum. Verder zal uw school ook schoolspecifieke feedback ontvangen die in het kader van interne kwaliteitszorg als bijkomende databron kan dienen. Ten slotte staat tegenover deelname aan het onderzoek een financiële tegemoetkoming van €300.

Wat gebeurt er met de gegevens die tijdens het onderzoek verzameld worden?

Tijdens het onderzoek zullen enkele gegevens van leerlingen, ouders en scholen verzameld worden. Deze gegevens zijn:

- Antwoorden van leerlingen op vragen uit de test
- Enkele achtergrondgegevens van leerlingen (bijv. geboortedatum, geslacht, onderwijsvorm)
- Enkele achtergrondgegevens van ouders (bijv. opleidingsniveau)
- Enkele gegevens van scholen (bijv. leerlingenpopulatie, schoolklimaat, kwalificaties en professionele ontwikkeling van schoolpersoneel, onderwijspraktijken)

De verwerking van deze gegevens is noodzakelijk voor de uitvoering van een taak in het algemeen belang en met het oog op wetenschappelijk onderzoek. Concreet willen we op basis van de gegevens een betrouwbaar beeld krijgen van de prestaties van leerlingen in Vlaanderen en verschillen in prestaties tussen leerlingen beter begrijpen. Persoonsgegevens worden verwerkt op basis van de rechtsgrond 'algemeen belang'. We behandelen persoonsgegevens altijd vertrouwelijk en nemen maatregelen om de privacy van leerlingen, ouders, leerkrachten en scholen te beschermen. Niemand buiten het onderzoeksteam zal antwoorden uit de test of vragenlijsten persoonlijk kunnen koppelen aan

leerlingen, ouders en scholen. PISA bewaart de verzamelde gegevens geanonimiseerd voor onbepaalde tijd om verder PISA-onderzoek in de toekomst mogelijk te maken.

Heeft u nog vragen?

- Mail ze naar pisa@ugent.be of bel naar 09/264.86.66.
- Voor meer info over de bescherming van de verzamelde persoonsgegevens kunt u terecht bij de Data Protection Officer (dpo@oecd.org) en Data Protection Commissioner (dpc@oecd.org) van de OESO.

Alvast erg bedankt om als school deel te nemen!

Dr. Liesbet Berlamont
Nationaal Project Manager PISA Vlaanderen
Liesbet.Berlamont@ugent.be

Prof. Dr. Johan van Braak
Promotor PISA Vlaanderen
Johan.vanBraak@ugent.be

Meer weten over het PISA-
onderzoek op uw school?

